

Moderns, dinàmics i joves

Els casals d'Amèrica del Nord són els més joves de la família, gairebé tots s'han creat recentment. L'objectiu de la gent que els impulsa és relacionar-se i donar a conèixer la cultura catalana. Molts d'ells es defineixen com a casals dels Països Catalans.

La característica principal les comunitats catalanes de l'exterior a l'Amèrica del Nord és el caràcter virtual. Els casals acostumen a ser entitats que no tenen una seu física i on prima l'ús de les noves tecnologies, sobretot les pàgines web i la distribució de documents en xarxa. D'aquesta manera trenquen amb el concepte històric de casal català. En segon lloc són formats per catalans amb un cert estatut social. En general es tracta de professionals, mestres, estudiants becats o científics. I és precisament per aquest teixit social que les comunitats no estan lligades amb l'exili català en sentit estricte.

Tant el Casal dels Països Catalans de Toronto com el Casal Català de Quebec, al Canadà, surten d'aquest grup. Toronto, en concret, recull una comunitat catalana important d'exiliats de la dictadura franquista però que avui dia es va reduint. Maria Rosa McCann, la presidenta, manifesta la situació actual del casal d'aquesta manera: "Estic molt preocupada pel futur del nostre casal. Els catalans que es van exiliar es van morint i els joves que arriben o que ja han nascut aquí cada cop són més canadencs. Per això el meu objectiu se centra a buscar sang nova que participi en les activitats."

Pel que fa a antiguitat, les agrupacions de catalanes que porten més anys són l'American Institute for Catalan Studies, AICS de Houston (Texas), la North American Catalan Society, la NACS amb seu a Nashville (Tennessee) i la Fundació Paulí Bellet de Washington DC (Maryland). Les tres associacions es dediquen a promoure la cultura catalana i ja porten més de 25 anys en actiu. La resta dels casals de l'Amèrica del Nord són molt joves, la majoria s'han creat recentment, i són unes comunitats molt canviants que es reestructuren cada dia.

Nova York: la comunitat més dinàmica. El cas més paradigmàtic, pel que fa comunitat dinàmica, el trobem en el Catalan Institute of America de Nova York. L'associació fa més de

Uns nens del Casal Català Gaspar de Portolà, de San Francisco, posen davant del monument del descobridor de Califòrnia, el català que dona nom a aquest casal.

MARIA ANDREWS

quinze anys que és activa, però fins aquest 2006 no s'ha formalitzat com a casal català. El casal s'iniciava a final de la dècada dels vuitanta i prenia cos amb l'associació Friends of Catalonia que va liderar fins al setembre del 2002 Conrad Adillón. Segons Adillón "l'energia de la ciutat fa que la gent vingui per coses específiques i en general per un període de temps determinat. No estem parlant d'un lloc on la gent i ve a fer arrels sinó que el català que arriba a Nova York s'hi estableix per un temps, en treu el màxim de suc i marxa. Per això la nostra comunitat és tan dinàmica i variant". Aquesta idea la corrobora, i amb xifres concretes, l'actual president del Catalan Institute of America, Joan Salavedra. Salavedra parla de menys d'un 10% de catalans fixos que viuen a la ciutat de Nova York i entorn d'un 90% de gent de pas. Salavedra també afegeix: "És a Nova York on es concentren més catalans, però alhora és on els catalans assisteixen menys als actes de l'associació. Tot i que molts d'ells formen part de la llista *on-line* del casal, que ja sobrepasa els mil associats."

La costa oest, destinació de moda. Des de Vancouver, Canadà, fins a San Diego, Califòrnia. A la costa oest d'Amèrica del Nord es concentren cinc dels deu casals. Això demostra que és la zona on hi ha més activitat a hores d'ara. Per Alex Masllorç, el director de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, aquest fet "demostra el dinamisme que de la zona i l'interès dels catalans per buscar coses noves". Masllorç afirma que en general aquesta zona es nodreix d'un "exili temporal jove que busca coses pràctiques, que té un estatut mitjà-alt i que són molt autònoms". Aquesta definició lliga amb el fet que aquests últims mesos s'hagi creat el CatUCI, l'Associació de Catalans de la Universitat de Califòrnia, que té la seva seu a la ciutat de Irvine. Les altres comunitats són el Casal de Vancouver, al Canadà, i els tres casals de Califòrnia; el Casal de San Francisco, el Casal de Los Angeles i el Casal dels Països Catalans de San Diego.

Els catalans que viuen a Amèrica del Nord tenen objectius comuns. Tots els casals coincideixen amb la celebració

"És trist que no hi haja més casals dels Països Catalans"

David Salom (Tarascon, Occitània, 1967) és el president del Casal dels Països Catalans de San Diego. Abans d'anar-se'n als Estats Units vivia a Carcaixent (Ribera Alta) el poble natal de la seva família.

—Quan i per què es va fundar el Casal dels Països Catalans de San Diego?

—Bé, vam pensar que havíem de fer un casal de catalanoparlants. Així que dos valencians, un mallorquí i un català vam reunir-nos a final del 2004. El motiu principal va ser que pràcticament tots els països del món aquí als Estats Units i a San Diego tenen la seua representativitat i nosaltres no podíem ser menys.

—Per què el defineix com a casal de catalanoparlants?

—Parle de catalanoparlants per no dir catalanòfils. Els valencians i Els illencs, fins i tot als més independentistes, tot i que assumim la nostra catalanitat, no ens identifiquem tant amb el gentilici català.

—Per això us feu anomenar Casal dels Països Catalans de San Diego?

—Exacte. La majoria dels casals catalans tenen una barreja de gent amb diferents sensibilitats nacionals i al final perquè tots queden contents s'opta pel camí políticament correcte. De moment el nostre casal no té aquest problema de la correcció política, començant pel nom. Sempre convidem americans, i altres nacionalitats, a les nostres trobades. I és que preferesc una trobada on un americà se'n vaja amb la idea que els Països Catalans són un territori ocupat amb una llengua pròpia, que una trobada amb cent americans que acaben pensant que Catalunya es una regió d'Espanya un poc diferent.

—Així doncs, queda ben clar que l'objectiu principal del casal és donar a conèixer la cultura dels catalanoparlants...

—Efectivament. Una de les nostres missions principals és donar a conèixer la llengua, la història i la cultura dels Països Catalans. Trobe un poc trist que si tenim una llengua pròpia comuna, i una història i cultura compartida, almenys en part, que no hi haja més casals dels Països Catalans, sinó casals catalans, i alguns valencians i balears, la majoria, per cert, bastant anticatalanistes. No tinc res en contra d'aquests casals, perquè donen "servei" a una part dels Països Catalans, però hauria d'haver-hi més casals dels Països Catalans.

—Quanta gent d'altres nacionalitats acostuma a venir a les trobades que celebren?

—La gent dels Països Catalans som gent molt oberta i en el nostre casal hi ha molta gent estrangera. Som uns trenta socis i uns setanta habituals. La meitat d'ells sense cap vincle amb els Països Catalans.

—Quines trobades celebren?

—No solament celebren l'Onze de Setembre. Celebren altres diades, com la diada valenciana del 25 d'Abril i tampoc perdonem el Nou d'Octubre, el dia del País Valencià.

David Salom

EL TEMPS

de dues festes l'any. La festa de Sant Jordi i la celebració de la diada de l'Onze de Setembre. Es tracta d'unes festes en què tots dediquen un espai per als nens. També organitzen al llarg de l'any actes culturals, sigui exposicions, xerrades o presentacions. Amb

totes aquestes activitats les associacions pretenen donar a conèixer la cultura catalana i també reunir la comunitat catalanoparlant.

Mireia Garolera
Nova York